

Sygn. akt I CSK 4614/22

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa D. M.  
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.  
o zapłatę i ustalenie,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 20 października 2022 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku  
z dnia 3 lutego 2022 r., sygn. akt I ACa 189/21,

- 1. odrzuca skargę kasacyjną w części dotyczącej punktu drugiego zaskarżonego wyroku w zakresie odnoszącym się do oddalenia apelacji powoda;**
- 2. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w pozostałej części;**
- 3. zasądza od Banku spółka akcyjna w W. na rzecz D. M. kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Pozwany Bank S.A. w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 3 lutego 2022 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości i oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał na istniejącą potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, tj. art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 47 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, art. 353<sup>1</sup> i 354 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (tekst jedn. Dz.U. z 2021 r. poz. 2439 ze zm., dalej: „pr.bank.”) w zw. z art. 58 § 1 k.c. oraz art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 w zw. z art. 58 § 3 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 pr.bank. w zw. z art. 56 i 65 k.c.

Skarżący powołał się ponadto na występujące w sprawie istotne zagadnienia prawne związane z wykładnią art. 385<sup>1</sup> § 1 i 2 w zw. z art. 56 w zw. z art. 358 § 2 k.c. oraz ewentualnie art. 69 ust. 3 ustawy pr.bank., art. 24 ustawy z dnia 29 sierpnia

1997 r. o Narodowym Banku Polskim (tekst. jedn z 2022 r. poz. 492), art. 41 ustawy z dnia 28 kwietnia 1936 r. Prawo wekslowe (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 282, dalej: „pr.weksl.”) sprowadzające się do odpowiedzi na pytanie: Czy w świetle przepisów prawa krajowego mechanizm indeksacji winien być traktowany jako jedno postanowienie umowne, czy też możliwe jest wydzielenie w ramach tego mechanizmu dwóch oddzielnych postanowień tzn. klauzuli ryzyka walutowego oraz klauzuli spreadowej, a jeżeli tak, to w przypadku gdy jedna z tych klauzul jest abuzywna pozostaje to bez wpływu na abuzywność drugiej z nich, w takim przypadku z kolei, mając na uwadze zasadę pewności prawa i zasadę proporcjonalności, konieczne jest udzielenie odpowiedzi na pytanie: Czy brak sprecyzowania w umowie sposobu ustalenia kursu waluty obcej, do którego odsyła klauzula ryzyka walutowego może być konwalidowany w oparciu o art. 358 § 2 k.c., bądź art. 69 ust. 3 pr.bank., ewentualnie art. 24 ustawy o NBP, art. 41 pr.weksl.

W odpowiedzi na skargę powód wnosił o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie jej oddalenie oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna w części, w jakiej dotyczy punktu 2. wyroku Sądu Apelacyjnego w zakresie, w jakim Sąd ten oddalił apelację powoda podlega odrzuceniu jako niedopuszczalna. Jedną z przesłanek dopuszczalności środka zaskarżenia jest interes prawny w zaskarżeniu. Dla jego powstania konieczne jest istnienie stanu pokrzywdzenia orzeczeniem (*gravamen*), który występuje, gdy zaskarżone orzeczenie narusza interesy skarżącego (uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 15 maja 2014 r., III CZP 88/13). Pozwany nie ma interesu prawnego w zaskarżeniu wyroku Sądu Apelacyjnego w części, w jakiej Sąd ten oddalił apelację powoda. Brak interesu prawnego w zaskarżeniu powoduje odrzucenie skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej na podstawie art. 398<sup>6</sup> § 3 k.p.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, jest przedmiotem rozbieżnej wykładni w orzecznictwie i na czym rozbieżność ta polega, co wymaga przytoczenia orzeczeń sądów wydanych w takich samych lub istotnie zbliżonych stanach faktycznych, względnie, jaki konkretny przepis prawa, zastosowany w danej sprawie, wymaga interpretacji ze strony Sądu Najwyższego, z czego potrzeba ta wynika i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nieodzowne jest ponadto, podobnie jak w przypadku przyczyny kasacyjnej określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c., wykazanie związku między oczekiwaną od Sądu Najwyższego wykładnią prawa a wynikiem postępowania kasacyjnego (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., II CZ 102/02; z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14; z 19 czerwca 2018 r., IV CSK 56/18).

Skarżący nie sporządził w sposób prawidłowy uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie drugiej przesłanki kasacyjnej. Autor skargi nie sprecyzował, z czego wynika potrzeba wykładni wskazanych w skardze przepisów i z jakich powodów dotychczasowy dorobek doktryny i orzecznictwa jest w tej mierze niewystarczający. Nie przedstawił również możliwych rozbieżnych interpretacji prawnych oraz racji jurydycznych stojących za

każdą z nich. Z treści uzasadnienia wynika natomiast, że w zakresie wykładni wskazanych przez skarżącego przepisów Sąd Najwyższy zajmował już stanowisko (m.in. uchwała z 7 maja 2021r., III CZP 6/21, wyroki: z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 328/18).

Ponadto podstawa przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c. ma za przedmiot analizę konkretnych przepisów i do tego się ogranicza, a więc nie polega na jednoczesnej wykładni kilku przepisów i poszukiwaniu na tej podstawie określonej normy prawnej, która mogła albo nie mogła zostać zastosowana w zindywidualizowanej sprawie objętej skargą kasacyjną (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 stycznia 2022 r. I CSK 1467/22).

Natomiast istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Sformułowane przez skarżącego zagadnienia prawne nie czynią zadość tym wymaganiom. Skarżący nie przytacza szerszego uzasadnienia w zakresie możliwych rozbieżnych interpretacji zaprezentowanych problemów prawnych. Co więcej, przedstawione przez skarżącego problemy nie stanowią zagadnień nowych. Wszystkie były już przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego i TSUE, na co zresztą wskazuje sam skarżący w uzasadnieniu pierwszej przesłanki kasacyjnej (k. 20-23 skargi kasacyjnej), nie wykazując przy tym, że dotychczasowy dorobek orzecniczy jest niewystarczający dla odpowiedzi na sformułowane przez niego pytania.

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie, w jakim nie podlegała ona odrzuceniu oraz stosownie do art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 ze zm.) obciążył pozwanego kosztami postępowania kasacyjnego.

[as]